

Europoslanci tento týden názorně předvedli, proč jsou traktory v ulicích

- editor007 | 3. března 2024

EU: V pondělí většina členů Zemědělského výboru Evropského parlamentu schválila stanovisko, že režim bezcelního a bezkontrolního dovozu potravin a zemědělských produktů z Ukrajiny má být prodloužen, a že stejný režim má být zaveden i provozy z Moldávie. Ve středu většina europoslanců souhlasila s textem nařízení o obnově přírody, podle nějž by staletá pole měla být přeměněna na močály, a podle nějž by měly být zbourány i několik set let staré rybníky. Ve čtvrtek většina europoslanců dala za EP souhlas k bezcelním dovozům potravin a zemědělských produktů z Keni a z Chile. Právě kvůli takovým rozhodnutím jsou ve většině zemí EU v ulicích traktory.

O jednání Zemědělského výboru EP a výsledcích hlasování jsem psal v úterý. Takže jen stručná rekapitulace. Pro další roční prodloužení bezcelních a bezkontrolních dovozů jedy a chorobami zamořených potravin a plísňemi a toxickými chemikáliemi prosáklými zemědělskými komoditami zvedlo ruku 31 europoslanců. Proti – a tedy pro ukončení těchto dovozů a návrat celníků kontrolních orgánů na hranice, hlasovalo 7 europoslanců. Zdrželo se 5 členů výboru.

Pro zavedení stejného režimu dovozů potravin a zemědělských komodit z Moldávie hlasovalo 36 poslanců AGRI výboru. Pouze 2 europoslanci zvedli ruku proti. Zdrželi se 4 hlasující.

Výbor má 48 plných členů a stejný počet náhradníků. Plný člen může ve výboru vše – předkládat pozměňovací návrhy, být zpravodajem výboru k jakémukoli materiálu, jež je projednáván – od směrnice, nařízení, mezinárodní smlouvy, až po rozpočet, nebo různé zprávy. Může za frakci plnit funkci stínového zpravodaje. Ale hlavně může o všem hlasovat, pokud se pro to rozhodne. Náhradník může sám a kdykoli vše – kromě hlasování. Pokud chce o nějakém dokumentu hlasovat, musí požádat plného člena o uvolnění místa. Případně může nastoupit na hlasování, pokud některý plný člen nedorazí.

Zde je zajímavé vědět, že europoslankyně Michaela Šojdrová (KDU-ČSL), je v AGRI výboru náhradnicí. Poměrně často do výboru předkládá pozměňovací návrhy. Členové lidovecké frakce ji však k hlasování ve výboru v tomto volebním období moc často nepustili. V pondělí si o dovozech z Ukrajiny a z Moldávie mohla zahlasovat, protože některým lidovcům ze západních zemí došlo, že u tohoto hlasování je lepší nebyť. Podobný kalkul si provedlo více členů výboru i z jiných frakcí.

V době hlasování bylo v jednacím sále 43 europoslanců – a to ještě za některé řádné členy museli naskočit náhradníci. Výbor byl usnášeníschopný a jeho usnesení je platné. Na počtech a zápisu z jednání je však vidět, že více europoslanců z různých frakcí nechce při své volební kampani zažít horké chvíle, jaké zemědělci v Německu v poslední době připravují poslancům Bundestagu ze stran semaforové vládní koalice (sociální demokraté + svobodní + zelení). Jezdí na traktorech na jejich akce a diskutují s nimi o politice. Jinak než doposud byli němečtí papaláši zvyklí.

Bažiny místo polí, pastvin a rybníků

Ve úterý většina 329 europoslanců při hlasování o nařízení o obnově přírody schválila text vzešlý z dialogu mezi Výborem pro životní prostředí (ENVI) a Radou ministrů životního prostředí. Proti hlasovalo 275 poslanců a zdrželo se 24 členů EP. Celkem se hlasování zúčastnilo 628 europoslanců ze 705. Další 77 si raději řeklo, že pár měsíců před volbami, není úplně šťastné zemědělce, rybáře

a vodohospodáře provokovat, a raději odešli před hlasováním ze sálu.

Výsledná podoba návrhu nařízení odpovídá zaměření a naturelu vyjednávacích obou spoluzákonodárců a době, kdy jednání probíhalo. Za EP vyjednávání vedli hlavní zpravodaj ENVI výboru španělský socialista César Luena spolu s týmem stínových zpravodajů frakcí v následujícím složení: Za lidovce Němka Christine Schneiderová (CDU), za frakci RENEW, v níž působí europoslanci za ANO, Španělka María Soraya Rodríguezová Ramosová ze strany (Ciudadanos - Občané), za frakci Zelených Němka Jutta Paulusová, za frakci Levice Irský europoslanec Mick Wallace a za Evropské konzervativce europoslanec z ČR Alexandr Vondra (ODS).

Jde o téhož Alexandra Vondru, který byl hlavním zpravodajem EP pro nařízení o emisní normě Euro 7. V případě jejího vstupu v platnost by nová auta musela mít přes dvě desítky různých čidel měřících kdeco - od otěru pneumatik přes množství uhlíku obroušeného při brzdění z destiček až po množství různých emisních prvků jdoucích z výfuku. A to vše on-line přenášené výrobci, prodejci a mimo jiné i policii a různým kontrolním orgánům. Na prezentaci zástupců automobilového průmyslu europoslancům vysoký manažer koncernu VW řekl, že pokud tento návrh bude schválen, dopadne to s automobily podobně jako německým obrněným transportérem Puma. Poté europoslancům pustil z Youtube video ze zkušební jízdy německého obrněnce.

Po vyjetí z tovární haly a přejetí několika metrů asfaltové plochy se Pumě při jízdě kolem trávníku zastavil motor. Vypnulo je kvůli pylu nějaké čidlo bojových otravných látek. Poté se mezi sebou a hlavním počítačem porvala další čidla, až nakonec řídicí jednotka vypnula i elektřinu a posádka zůstala ve tmě. A protože i poklopy obrněnce fungují na elektřinu, musely zkušební komisaře Bundeswehru z ocelového trupu vozidla vyřezat autogenem. Ani po dalších 10 letech nedokázal jediný transportér Puma dokončit vojenské cvičení.

Alexandr Vondra, který má drzost se veřejně chlubit tím, že přispěl k úspěšnému dokončení jednání o Euro 7 mezi delegací EP a předsednictvím Rady ministrů životního prostředí, je tentýž, který za svolání traktorové demonstrace zemědělců proti grýdnýlu veřejně v televizi křivě obvinil bývalého prezidenta Agrární komory Zdeňka Jandějska z nabídky kolaborace s Ruskem. Asi se v jeho kritice grýdnýlu a těch, kdo jej prosazují, poznal.

Dialog mezi partou z ENVI a Španělským předsednictvím Rady ministrů probíhal v druhém pololetí 2023. Španělsko během poloviny předsednictví nemělo vládu s důvěrou parlamentu. Podobně jako nyní Belgie do předsednictví vstoupila s vládou v demisi a na polovině poštu členů. Předseda vlády je mimo jiné i ministrem zemědělství, protože předchozí ministr rezignoval po protestech zemědělců a s ostatními stranickými kolegy odešel do opozice.

Během španělského předsednictví se v jednání vystřídal 2 ministryně. Dialog začínala Teresa Riberová Rodríguezová ze socialistické vlády v demisi. Po volbách ji na několik měsíců vystřídala lidovecká ministryně Yolanda Díazová z vlády španělských lidovců, která neodkázala získat důvěru Parlamentu. Jednání dokončovala v listopadu opět Riberová Rodríguezová, která tou dobou byla měsíc opět ve funkci. Úředníkům ministerstva, kteří jednání vedli, bylo veleno metodou chvíli „hot“, chvíli „čehý“.

Během jednání v dialogu ještě nebyl v Radě ministrů životního prostředí plně konsolidovaný blok rebelských zemí v počtu, který by umožnil použít blokační minoritu zástupců vlád, jež společně reprezentují nejméně 20% populace EU. Několik ministrů z rebelských zemí se neúspěšně pokusilo omezit působnost nařízení jen na území, která jsou nyní podle unijního nebo národního práva chráněnými přírodními rezervacemi.

Nyní je sestava rebelů v této Radě na hranici potřebného počtu, a očekává se, že předseda vlády

některé z protigrýndýlových vlád před závěrečným potvrzením textu z trialogu požádá o přenesení finálního rozhodnutí na Evropskou radu. Smlouva o EU a o fungování EU umožňuje tento nouzový postup použít v krajních situacích. A tato bude s ohledem na konfliktnost normy nejen pro zemědělství, ale i pro vodohospodářství zřejmě jeden z mála momentů, kdy mechanismus zakotvený ve Smlouvě bude využit. Zvláště s ohledem na rozsah selské vzpoury ve většině unijních zemí. V Evropské radě může být návrh zablokován vetem kteréhokoli předsedy vlády, a návrh může jít místo do Úředního věstníku k recyklaci do bruselské obdoby Sběrných surovin.

Volné dovozy GMO s chemikáliemi z Keni

Ve čtvrtek přišly na řadu obchodní dohody. Napřed Dohoda mezi EU a Keňskou republikou, jako členem Východoafrického společenství. V roce 2003 Komise jednání začínala s hospodářským sdružením Východoafrického společenství (EAC). Vytvořily ji vlády Burundi, Keni, Rwandy, Tanzanie a Ugandy. Obchodní zóna byla obnovena v roce 2000. Před tím existovala již v letech 1967 až 1977, kdy se rozpadla.

V roce 2014 s blokem Komise jménem EU podepsala obchodní dohodu, která počítala se zvýšením bezcelních dovozů zemědělských komodit a potravin z těchto afrických zemí do EU. Zájmy evropských zemědělců měly být obětovány za to, že nadnárodní korporace, v nichž mají majetkové účasti některé firmy sídlící v daňových rájích, jež jsou členskými státy EU (Kypr, Lucembursko), obdrží v těchto zemích těžební licence na vzácné nerosty. Respektive zůstanou zachovány staré licence, z nichž korporace platí minimální nebo žádné těžební poplatky státům, či budou změněny jen mírně.

V rámci sankcí uvalených na Rusko po připojení Krymu a ruské odvety v ekonomické oblasti vyrazily ruské těžářské firmy do Afriky nabídnout vládám a místním kmenovým komunitám výhodnější těžební podmínky (více peněz do rozpočtů, více zaměstnanosti místních a lepší platy), než firmy ze Západu. Rusové se rychle uchytili v Súdánu i Jižním Súdánu. Západ zkusil klasickou nátlakovou hru s povstalci financovanými a vyzbrojovanými západními tajnými službami. Úspěšně ji potlačili vládami pozvaní žoldnéři ruské firmy PMC Wagner. V obou Súdánech se investičně dobře uchytily ruské i čínské firmy, na což vláda Keni na pokyn ze Západu reagovala snahou o hospodářskou blokádu v rámci zóny. Podobný vývoj proběhl v Ugandě. Výsledkem přetahování Ruska a Číny na jedné straně a kolektivního Západu na druhé straně byla další paralýza fungování EAC. Dvě země šly do dohod s Rusy a Čínou naplno. Kromě Keni další země koukají z licitace s oběma stranami získat co nejvíce (často se tím myslí úplatky pro papaláše). i

Další změnu situace přineslo zahájení ruské Speciální vojenské operace v Doněcké a Luhanské lidové republice a na Ukrajině v roce 2022. Západ se pokusil zatlačit Rusko do ekonomické izolace. Rusko spolu s Čínou otevřeně africkým zemím nabídly lepší podmínky - investice do infrastruktury jako jsou přehrady, závlahové systémy a nové elektrárny. Podmínky pro vzájemně výhodný obchod Východ nabídl lepší a nevyhrožoval sankcemi, což na jeho stranu a přetáhlo řadu zemí. Z EAC zůstala na straně Západu jen vláda Keni. Ratifikační proces dohody EU - EAC se zadrhl a některé země stáhly z dohody svůj podpis. Burundi otevřeně přešlo na stranu Ruska a Číny a ze sankcí z EU si nic nedělá. Neutrální postoj zaujala Rwanda, jejímž jménem se Západem jedná vláda, jíž Západ považuje za legitimní, i když nemá autoritu na většině území státu. Vláda Tanzanie bedlivě sleduje, jak si povedou v BRICS+ nové země přijaté v loňském roce, a zda by se vyplatilo se k nim rovněž přidat.

Komise se v roce 2022 pokusila udržet zájmy Západu v této části Afriky opět na úkor evropských zemědělců. Jménem EU sjednala s vládou v Keni obchodní dohodu, jíž jednostranně úplně odbourala cla a množstevní omezení dovozu potravin a zemědělských komodit. Nadnárodní korporace jako Bayer - Monsanto, BASF, Sygenta a DuPont - jsou největšími producenty GMO osiv fakticky ovládají většinu agrárního obchodu v Keni. Po vyhnání milionů domorodých zemědělců z půdy armádou

ovládanou prozápadní vládou, aby ji mohly obhospodařovat západní firmy, se chudinské slumy bez jakékoli hygieny a elektřiny ve městech neuvěřitelně rozrostly. Co hrozí zbývajícím domorodým zemědělcům po úplném otevření unijního trhu pro dovozy, si asi každý umí představit.

Návrh obchodní dohody EU – Keňa byl poslán do Evropského parlamentu k jednání o souhlasu s ratifikací v listopadu 2023. V lednu 2024 většina 32 členů Zemědělského výboru ve svém stanovisku pro garanční Výbor pro mezinárodní obchod (INTA) souhlasila s návrhem na vyslovení souhlasu s ratifikací. Proti hlasovalo 10 europoslanců AGRI. Zbytek se při plné účasti zdržel. V té době už ve více než polovině zemí EU zemědělci na traktorech demonstrovali formou blokád mimo jiné i proti otevírání společného unijního trhu bezcelním a bezkontrolním dovozům ze třetích zemí.

V AGRI výboru setrvale hlasuje pro zvyšování dovozů ze třetích zemí mezi 30 až 36 poslanci. I v tomto výboru stále ještě mezi europoslanci převládá názor, že globalizace je přínosná, i když likviduje průmyslovou i zemědělskou výrobu v EU. Bez změny proporcí, kterou mohou provést jen voliči v nadcházejících volbách, formou vytržení dosavadních europoslanců, kteří hlasují pro dovozy, se situace v EP nezmění.

I v plénu mají většinu europoslanci, kteří jsou kdykoli ochotni podpořit dovozy potravin a zemědělských produktů ze třetích zemí. Ve čtvrtek pro souhlas ratifikací obchodní dohody EU – Keňa hlasovalo 366 europoslanců. Přesto, že neměli žádný oficiální údaj, o kolik milionů tun a jakých komodit dojde k dalšímu růstu dovozů. Proti zvedlo ruku pouze 86 členů EP. Zdrželo se 56 europoslanců. Celkem 197 držitelů poslaneckého mandátu si řeklo, že za této situace je lepší u hlasování raději vůbec nebýt.

Chilské lodní kuřecí, vepřové a hovězí

S Chile sjednala Komise hned dvě obchodní dohody. Prozatímní obchodní dohodu a Pokročilou rámcovou obchodní dohodu. Chile je součástí obchodního bloku jihoamerických zemí MERCOSUR, s nimž Komise před dvaceti lety začala jednání o obchodní dohodě EU-MERCOSUR. Dohoda mezi obchodními bloky počítala s postupným zrušením celních i množstevních omezení dovozů – včetně potravin a zemědělských komodit. Podepsána byla před šesti lety. Ihned vzápětí její ratifikaci v Radě zastavily vetem Francie a Rakousko. Od té doby je ratifikace stále zablokována.

Za tu dobu se ovšem na obou stranách Atlantiku vystřídal několik vlád a vzniklo obchodní sdružení BRICS. Jeho členem je Brazílie, kde se loni k moci opět vrátil prezident Luiz Inácio Lula da Silva, který se před svým svržením v protiústavním policejním puči podílel na přípravách založení BRICS. Dohoda o vzniku BRICS byla podepsána za jeho nástupkyně Dilmy Rousseffové, která i přes nátlak organizací napojených na ambasádu USA dotáhla jednání do konce. I ona byla na přání Washingtonu svržena pučem – tentokrát parlamentním. Na jedno volební období se poté ve volbách, které se v poctivosti podobaly „zvolení“ US prezidenta Bidena, do funkce prezidenta dostal prozápadní ekonomický liberál Jair Bolsonaro. Do vlády povolal bývalé armádní důstojníky vyškolené v USA. Pozastavil platnost zákonů na ochranu tropických deštných pralesů, což vedlo k urychlení vypalování pralesů o 82%. Během jeho mandátu vznikly obrovské rozlohy polí, které byly dány k dispozici za symbolickou cenu (spíše za úplaty) nadnárodním korporacím zabývajícím se pěstováním GMO plodin. Na další odlesněné půdě byly zřízeny pastvy pro dobytek dopovaný hormony hůř než olympijští sportovci. Bolsonaro jako každý liberál zrušil téměř všechny daně pro nadnárodní korporace, čímž zemi přivedl do dalšího kola rozpočtových problémů. Loni byl vystřídán da Silvou, který se po jeho vládě snaží napravit aspoň rozvrat federálního rozpočtu a obnovit programy financování školství a zdravotnictví.

V loňském roce proběhlo rozšiřování bloku BRICS na BRICS+. Ke vstupu byla přizvána Argentina, kterou na nějaký čas od dalšího státního bankrotu odvrátily čínské státní půjčky. Ani ony však

nezabránilo měnovému rozvratu, kvůli němuž se koncem roku po volbách vlády ujal prezident Javier Gerardo Milei. Kromě zrušení téměř všech programů veřejného zdravotnictví, školství a sociálního zabezpečení spustil privatizaci všeho, na co dosáhne. Aby dokázal, že je prozápadní politik, ihned vypověděl žádost o vstup do BRICS+. Raději na žádost USA poslal do privatizace státní ropnou společnost, na níž si nedovolila sáhnout ani argentinská vojenská junta. Nyní se mezi Komisí a jeho vládou jedná, jak na úkor evropských zemědělců podpořit firmy podnikající v Argentině.

V této mezinárodní atmosféře přetahování o africké a jihoamerické země Komise nabídla Chile za přidržení se západního bloku prozatímní obchodní dohodu, podle níž by v případě ratifikace měly být s okamžitou platností zrušena veškerá cla a množství omezení dovozů potravin a zemědělských komodit uznaných jako chilské. V praxi může jít o kuřata chovaná a porázená na moři na lodích plujících pod chilskou vlajkou. S fiktivním veterinárním a hygienickým dozorem. Nebo o plovoucí jatka, na nichž jsou za podobných nekontrolovaných podmínek poráženy a zpracovávány tisíce kusů hovězího a vepřového. A samozřejmě i o plodiny od vína až po zrniny pěstované s použitím chemie, která je v EU dávno zakázána.

Podobně jako v případě Keni jsou výměnou ve hře doly na těžbu mědi a vzácných zemin pro výrobu zbraní a elektroniky.

Prozatímní dohoda má platit jen do doby, než by ji nahradila Rámcová dohoda EU – Chile. V ní je pro dovoz potravin a zemědělské produkce plánován stejný režim jako pro dovozy z Ukrajiny. Tedy zcela bezkontrolní, s tím, že EU uzná svým rozhodnutím podmínky pěstování a chovu v Chile za rovnocenné (i když právně jsou zcela jiné). K jejímu vstupu v platnost je nutný souhlas k ratifikaci od parlamentů všech členských států. Protože u prozatímní dohody to nutné není, má být použita jako trvale použitelná „dočasné“ řešení do doby, než ve všech členských státech EU zvítězí stoupenci globalizace a volného obchodu. I jednotka prozatímnosti podle ní může být 1 Furt.

Souhlas s ratifikací prozatímní obchodní dohody EU – Chile byl ve čtvrtek v EP schválen hlasy 376 europoslanců. Proti bezcelním dovozům z Chile hlasovalo 114 europoslanců. Zdrželo se 56 držitelů mandátu. Dalších 159 členů EP si řeklo, že je pro ně lepší, pokud jejich jméno ve statistice hlasování vůbec nebude.

Souhlas s ratifikací Rámcové obchodní dohody EU – Chile podpořilo svým hlasem 358 europoslanců. Proti bezcelním i bezkontrolním dovozům z Chile hlasovalo 147 členů EP. Hlasování se zdrželo 45 poslanců. Dalších 155 raději ani nešlo hlasovat.

Obě obchodní dohody byly v EP řádně schváleny. I když z počtu hlasů je vidět, že v předvolebním období provázeném traktory v ulicích mírně klesá ochota otevřeně se pod svým jménem hlásit k podpoře dovozů potravin a zemědělských komodit produkovaných nadnárodními korporacemi ve třetích zemích. Zatím však má Komise v EP dost poslanců ochotných vsadit své mandáty proti domácím zemědělcům na obří nadnárodní korporace. V červnu bude na voličích, aby si vyhodnotili, kdo zastupuje výrobce a zaměstnance v zemi, za níž kandiduje. A podle toho, aby europoslance ve volbách proseli.

AUTOR: Martin Kunštek

[ZDROJ](#)